

Борђе Р. Оташевић*

Институт за српски језик САНУ, Београд

РЕЧНИК ДЕАНТРОПОНИМНИХ НЕОЛОГИЗАМА (6)

РЕЧНИЧКИ ЧЛАНАК

Неологизми нису разврстани по азбучном реду већ су груписани према антропонимима који су им у основи. Антропоними су сложени по азбучном реду.

Речнички чланак садржи највише пет целина: дефиницију, област, синониме, цитате и коментар.

ЦИТАТИ

Наводе се по два цитата за свако значење. Сви цитати су преузети с интернета. Због уштеде простора и прегледности наводи се само први део адресе (без *www.* или *https://*) који показује о којем се извору ради, док се остатак, који често заузима неколико редова, изоставља. Уз помоћ било којег претраживача лако се може наћи цео текст. Треба имати на уму да су очигледне словне грешке исправљене, као и да су у мањем броју текстова додавани дијакритички знаци. Након адресе наводи се година када је текст објављен. Понегде се није могло утврдити о којој се години ради.

УСЛОВНИ ЗНАЦИ

[...] изостављање дела текста

[„текст“] део текста, најчешће само једна реч, који је због изостављања дела текста премештен с места на коме се налазио како би реченица била коректна.

/ у цитираном тексту следећа реченица или стих су били у новом пасусу (реду).

---

* djordje.otasevic@isj.sanu.ac.rs.

ЋИЛАС, Драган

(1967-)

Српски политичар и пословни човек. Дипломирани авиоинжењер. 2004. године приступио је Демократској странци, а 2012. постаје њен председник. Обављао је више политичких функција. Власник је или сувласник више предузећа. 2019. основао је Странку слободе и правде чији је актуелни председник.

антиђиласовац м.р.

- ❶ дефиниција **а.** *противник српског политичара Драгана Ћиласа и његове политике. б.* *противник српског политичара Драгана Ћиласа у унутарстраначким борбама.*
- ❷ област ПОЛИТИКА.
- ❸ цитати **а.** Oslovljavanje uvek ima veze sa vaspitanjem i dobrim ukusom. čak naročito ako ih poznaješ gde bi neko to frljanje izmišljenim nadimcima (kad već ne kažeš lepo Đitler ko svaki kršteni antiđilasovac) mogao da protumači kao neko ne daj Bože grebanje za deo popularnosti tih selebritija (blog.b92.ha.rs, 3. 2. 2019). **б.** Čeka se još kako će prelomiti Bojan Pajtić i njegov odbor. Ukoliko antiđilasovci ne uspeju u svojoj nameri, postoji mogućnost da će biti napravljena samostalna lista za izbore na kojoj bi Tadić bio nosilac (dns2.rtvbn.com, 24. 12. 2013).
- ❹ коментар Краткосилазни акценат на трећем слогу чује се неупоредиво чешће од краткоузлазног. Нераспрострањено.

антиђиласовскѝ*, -ā, -ō

- ❶ дефиниција **а.** *који се противи политици српског политичара Драгана Ћиласа, који је критикује, који се односи на противнике ове политике и на супротстављеност овој политици. б.* *који се односи на противнике Драгана Ћиласа у унутарстраначким борбама.*
- ❷ област ПОЛИТИКА.
- ❸ синоними **б.** контрађиласовски, -а, -о.
- ❹ цитати **а.** Postignuti sporazum je sasvim antitadićevski, ispostavlja se i antiđilasovski, potez jer se ne vodi time šta bi većina građana želela

(dvoled.rs, 2014); Jasno je da deo opozicije radi za Njegovu Niskost. Koji je to deo? Da li je to Đilas, ili je to Ćuta, ili je to „antiđilasovska koalicija“, koja je nastala pre neki dan? (danas.rs, 4. 9. 2023); Ono jeste, pojavili su se nekakvi antiđilasovski klipovi na Jutjubu koji razotkrivaju raznorazna leva skretanja, ali takav je Jutjub (danas.rs, 24. 10. 2012). **б.** To bi bila prilika za jačanje antiđilasovske opozicije u DS-u, a možda i za povratak Tadića (vreme.com, 29. 11. 2012); A onda, naravno, direktno i indirektno pomagao sve one u DS-u koji ruše Đilasa. Aktivno pomaže Petrovićeve (antiđilasovske) disidente, kao i sve ostale demokratske nezadovoljnike, dok kod Tadića podgreva nade da bi se mogao vratiti na čelo DS-a (nspm.rs, 26. 8. 2019); Борис Тадић и људи око њега, који су на суботњем Главном одбору Демократске странке гласали против извештаја лидера ДС-а, а заправо за његову смену, неће му подметати клипове у тачкове до 16. марта, како се можда могло очекивати. Тако бар кажу појединци из те „антиђиласовске“ струје у ДС-у у незваничним разговорима (politika.rs, 21. 1. 2014).

- ⑤ коментар Краткосилазни акценат на трећем слогу чује се неупоредиво чешће од краткоузлазног.

антиђиласовски*, прил.

- ① дефиниција *на начин карактеристичан за противнике српског политичара Драгана Ђиласа и начина на који он обавља политичке послове.*
- ② област ПОЛИТИКА.
- ④ цитати Rat bus plus brigade sa antiđilasovski nastrojenim huliganima od 13 godina, koji nemaju ličnu kartu (forum.krstarica.com, 16. 10. 2013).
- ⑤ коментар Краткосилазни акценат на трећем слогу чује се неупоредиво чешће од краткоузлазног.

ђиласизам* с.р.

- ① дефиниција *свеукупност политичких ставова српског политичара Драгана Ђиласа и начин обављања политичких послова карактеристичан за њега.*
- ② област ПОЛИТИКА.
- ③ синоними *ђиласовштина.*
- ④ цитати Đilasizam. Za one koji ne znaju šta je to: - rešavanje saobraćajnih i urbanističkih problema motornom testerom (Vujaklija) (b92.net, 22.

7. 2017); Naravno da je to tek početak borbe, i da će ova borba izazvati i negativne reakcije, svaka borba za jednak status u istoriji savremenih država je izazivala i negativne reakcije, ali to nije razlog da se u nju ne ulazi. Izvini, ali to femkanje o tome kako se „homofobija nije smanjila posle parade“, je đilasizam koji je ispod tvog nivoa (b92.rs, 28. 9. 2011); Đilasizam ne zna za granice, mogu i Nemanji kao i Vučiću da crtaju šta hoće, jasno je kojim tokom ide Srbija i ostaće upamćeno šta su uradili za Srbiju (nizelige.republika.rs, 3. 2. 2021).

- ⑤ коментар Нераспрострањено. Пејоративно.

ђиласовац м.р.

- ① дефиниција **а.** функционер, члан политичке партије или савеза чији је лидер, формални или неформални, српски политичар Драган Ђилас. **б.** особа која подржава политику српског политичара Драгана Ђиласа, присталица његове политике.
- ② област ПОЛИТИКА.
- ④ цитати **а.** Ђиласовци користе и корона вирус да би напали Вучића (novosti.rs, 10.3.2020); Док Драган Ђилас и његови сарадници из Савеза за Србију јавно говоре да ће предстојеће изборе у Србији бојкотовати на свим нивоима, у општинама у којима ђиласовци држе власт увелико се припремају за излазак на биралишта (govorಿಸrbija.rs, 2020); Праве циркус, одржавају тензију, обмањују: Ђиласовци хоће плату и мандате (kikindski.rs, 28. 1. 2024). **б.** Ђиласовци уз салве увреда појурили да бију Весића (srbin.info, 15. 10. 2019); Lideri Saveza za Srbiju na čelu sa Draganom Đilasom, Boškom Obradovićem i Vukom Jeremićem najavili su da će se protest „1 od 5 miliona“ održati i danas. Na Terazijama se skupilo Đilasovaca manje nego kad se kod česme menjaju sličice (rtvpancevo.rs, 27. 4. 2019); Присталице лидера Савеза за Србију Драгана Ђиласа напале су током вечерашњег протеста левичарску групу Маркс 21 / Ђиласовци су напали окупљену групу, а после вербалне расправе дошло је до физичког насиља (nedeljnikafera.net, 2. 2. 2019).

ђиласовка ж.р.

- ① дефиниција **а.** функционерка, чланица политичке партије или савеза чији је лидер, формални или неформални, српски политичар Драган Ђилас. **б.** особа женског рода која подржава политику српског политичара Драгана Ђиласа, присталица његове политике.
- ② област ПОЛИТИКА.

- ④ цитати **а.** Ово Мариника крије ко змија ноге: Ђиласовка пуна као брод, каријера која одише антисрпством јој обилато финансирана са запада (gradskeinfo.rs, 11. 12. 2023); Вучићевић је рекао да се испоставило да је жена која је била у контроли политичка функционерка, „ђиласовка“ Емина Ковачевић, која је својевремено била на листи за посланике и одборнике странке Бориса Тадића (nspm.rs, 14. 11. 2021); Ђиласовка на protestu забранjuje Dveri, а Boško Ćuti (informer.rs, 1. 4. 2019). **б.** Jeste još uvek beli listić ili ste čedićevka ili đilasovka? (mindreadingsblog.wordpress.com, 23. 3. 2014); Posle tih nekih stotinjak pitanja na koja sam joj odgovorio, pošto je bila subota i bilo mi je malo dosadno a ona je imala lep glas, prilično sam siguran da je bila Đilasovka (parapsihopatologija.com, 8. 2. 2012).

ђиласовскѝ, -а, -о

- ① дефиниција *који се односи на српског политичара Драгана Ђиласа, на свеукупност његових политичких ставова и начин на који обавља политичке послове.*
- ② област ПОЛИТИКА.
- ④ цитати Први пут после победе над нацизмом у Европи се спаљују књиге, ђиласовски југенд на ломачу бацали Весићеву књигу о Београду (srbin.info, 15. 10. 2019); Политички аналитичар Слободан Антонић „размонтирао“ је главног идеолога ђиласовске опозиције, социолога Јову Бакића, после његовог позива на насиље према свима онима који не мисле као малобројна ђиласовска тајкунско-политичка квази-елита (intermagazin.rs, 23. 8. 2019); Šef SZS preko Zorana Lutovca pokreće veliku čistku u vrhu DS, hoće da kompromituje sve one koji su protiv bojkota. U đilasovskim medijima lansiraće aфере o 'lopovlucima' Šutanovca, Balše, Kene... (admin.informer.cubes.rs, 22. 1. 2020).

ђиласовски прил.

- ① дефиниција *на начин карактеристичан за српског политичара Драгана Ђиласа, за свеукупност његових политичких ставова и начин на који обавља политичке послове.*
- ② област ПОЛИТИКА.
- ④ цитати Весић је, у изјави за јавност достављеној *Танјугу*, указао да је ту „уцерицу“ купио енглески инвестициони фонд, што, како констатује, звучи „тако ђиласовски“, те навео да је све то „паковано“ од 2008. године преко општине Врачар, коју је водио Ђиласов бли-

зак сарадник Бранимир Кузмановић, не би ли се за ту уцерицу исплатили милиони евра одштете (rts.rs, 27. 2. 2019); Срећан [је] што није део њихове тзв. елите, јер би се члан исте могло постати само ако „Ћиласовски пљачкате, Бастаћевски шамарате и Теодоровићевски рушите“ (novosti.rs, 6. 12. 2019); После леукемичног програма *Тридесет тачака* и анемичног (ћиласовски неоригиналног) *Споразума са народом*, на суботњем протесту коначно смо добили нешто опипљиво (intermagazin.rs, 19. 4. 2019).

Ћиласовштина* ж.р.

- ❶ дефиниција *свеукупност политичких ставова српског политичара Драгана Ћиласа и начин обављања политичких послова карактеристичан за њега.*
- ❷ област ПОЛИТИКА.
- ❸ синоними ћиласизам.
- ❹ цитати Ћилас пао, остала ћиласовштина / После пуних 13 година, Демократска странка више не обавља власт у главном граду Србије, пошто је Драган Ћилас, први човек ДС-а, смењен са места градоначелника 24. септембра (технички гледано, та странка је једно време после тога наставила да учествује у руковођењу Београдом преко Тајјане Пашић, која је била члан Привременог органа, али је и то престало њеном оставком 10. децембра). Чињеница је, међутим, да је од те смене прошло три месеца а да се у свакодневици Београђана ништа није променило. Не само да злогласни „Бус плус“ и даље паразитира на систему градског саобраћаја, већ и другосрбијански јуришници које је Ћилас још 2008. поставио по културним установама – и задржао их тамо, упркос томе што ЛДП, који их је делегирао, није ни ушао у Градску скупштину на изборима 2012. године – и даље несметано врше своју срамотну мисију (pecat.co.rs, децембар 2013); *Da li na srpsku svest presudno utiču mediji koji su pod kontrolom Đilasa, Šaperi i Krstića? Šaperizam i đilasovština razaraju srpsko duhovno biće. Okačili su se na sve budžete i, dok je Srbija potpuno osiromašila, oni su se obogatili. Medijski imperatori u zemlji klovnova (magazin-tabloid.com); Đilasove detonacije u javnosti su samo đilasovština. Upada i gde ga pitaju i gde ga ne pitaju, komentariše sve, od republičkog do lokalnog nivoa, jedini cilj mu je promocija sebe kao domaćina. Pred kamerama, jašta. A svoje pare mlati gde je mlatio i pre gradonačelnikovanja i ovo mesto koristi kao odskočnu dasku (forum.b92.net, 3. 3. 2010).*
- ❺ коментар Пејоративно.

контрађиласовскѝ, -ā, -ō

- ❶ дефиниција *који се односи на противнике Драгана Ђиласа у унутар-страначким борбама.*
- ❷ област ПОЛИТИКА.
- ❸ синоними антиђиласовски, -а, -о (б).
- ❹ цитати Šuška se po čaršiji /.../ da je u pitanju sukob prođilasovske i kontrađilasovske frakcije. I vrapci znaju da je Đido „ispeglaо“ neke DS-ove dugove – u koje DS ne bi zapao da je njegov bivši menadžment, među njima i Đilas, punio strankine, a ne svoje džepove – i da sada drži DS u šaci (danars.rs, 5. 12. 2019).
- ❺ коментар Придев *антиђиласовски* среће се неупоредиво чешће од синонима *контрађиласовски*. Краткосилазни акценат на трећем слогу чује се неупоредиво чешће од краткоузлазног.

постђиласовскѝ, -ā, -ō

- ❶ дефиниција *који се односи на време након силаска српског политичара Драгана Ђиласа с власти.*
- ❷ област ПОЛИТИКА.
- ❹ цитати Postđilasovski Beograd [naslov] / Opstanak Dragana Đilasa na mestu gradonačelnika Beograda posle formiranja Dačić-Vučićeve vlade i serije prekomponovanja vlasti u lokalnim samoupravama za mnoge je predstavljao svojevrsnu anomaliju koja vapi za objašnjenjem (nspm.rs, 3. 10. 2013); Srbija danas je postđilasovska Srbija, Srbija razvoja, Srbija koja dočekuje svoju decu nazad, ne ispraćuje ih, Srbija koja ne dozvoljava da penzioneri budu gladni, da radno sposobni ljudi budu bez posla i plate, koja ne dozvoljava rušenje ugleda zemlje u inostranstvu na način da čak i MMF pobegne od nas (postinfo.rs, 29. 11. 2023); Što volim ove post-Đilasovske post-demokratske, post-neorealističke post-eufemizme!!! Ovo k'o da je pisao Sovjetski Politbiro na čelu sa drugom Salvadorem Dalijem (27. 3. 2010).
- ❺ коментар Краткосилазни акценат на другом слогу чује се неупоредиво чешће од краткоузлазног.

прођиласовскѝ, -ā, -ō

- ❶ дефиниција **а.** *који подржава српског политичара Драгана Ђиласа и његову политику, који је присталица Драгана Ђиласа и његове по-*

литике. **б.** који је на страни српског политичара Драгана Ђиласа у унутарстраначким борбама.

- ② област ПОЛИТИКА.
- ④ цитати **а.** Mandić bi mogao da bude samo „prva lasta“, jer navodno deo odborničke grupe DSS sprema svoj zaseban „prođilasovski“ poslanički klub (mondo.rs, 8. 11. 2012); Sada je CRTA prvi put ove godine, objavila lažno istraživanje, pa ću ga analizirati. CRTA se kao prođilasovska organizacija odavno žestoko uključila u politički život, na strani antivučićevske NATO opozicije. Svojim lažnim istraživanjem CRTA želi da pomogne Đilas i bratiji (informer.rs, 18. 10. 2023); Moj je problem što sam tom prilikom osetio da je on zaista umislio da je onakav kakvim su ga predstavljali najvažniji glasnogovornici teorije „novih ljudi“, ali od tog promašaja se još nisu oporavili ni demokrate, ni prođilasovska struja u Skupštini Beograda (nova.rs, 22. 4. 2021). **б.** Mediji su ili neutralni ili prođilasovski, malo koji navija za Tadića i tu je sadašnji predsednik DS inferioran u odnosu na Đilasa (vesti.rs, 11. 9. 2012); Šuška se po čaršiji /.../ da je u pitanju sukob prođilasovske i kontrađilasovske frakcije. I vrapci znaju da je Đido „ispeglaо“ neke DS-ove dugove – u koje DS ne bi zapao da je njegov bivši menadžment, među njima i Đilas, punio strankine, a ne svoje džepove – i da sada drži DS u šaci (dan.rs, 5. 12. 2019); Postaješ Tadićev „medijski stožer“. Ali, samo dok se ne pojavi prvi naredni tekst koji nije „tadićevski“, pa ti kažu „šta se to desilo sa Danasom, zar je i vas kupio?“ (valjda Đilas, ko bi drugi). Taman kad su Tadićevi shvatili koliko je Danas u stvari uvek bio „pravi i jedini“, samo što to oni verovatno nisu mogli da osete u kampanji, preko noći shvataju (sad zbog nekog teksta koji je „prođilasovski“), da smo ipak „jadni“ (dan.rs, 26. 10. 2012).
- ⑤ коментар Краткосилазни акценат на другом слогу чује се неупоредиво чешће од краткоузлазног.